

Memoria pietrelor

Discurs de recepție

Acad. Nicolae Anastasiu

Rune-Uppsala, Suedia

Être un homme, c'est sentir, en posant sa pierre, que l'on contribue à bâtir le monde.

(Antoine de Saint-Exupéry;
La Terre des hommes, 1939)

Drumul pietrelor

- ❖ **Începuturile**
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ *Valori în Academia Română*

Începuturile

*Geologii au o vorbă - pietrele țin minte.
(Neil Armstrong, 1969)*

Prima provocare

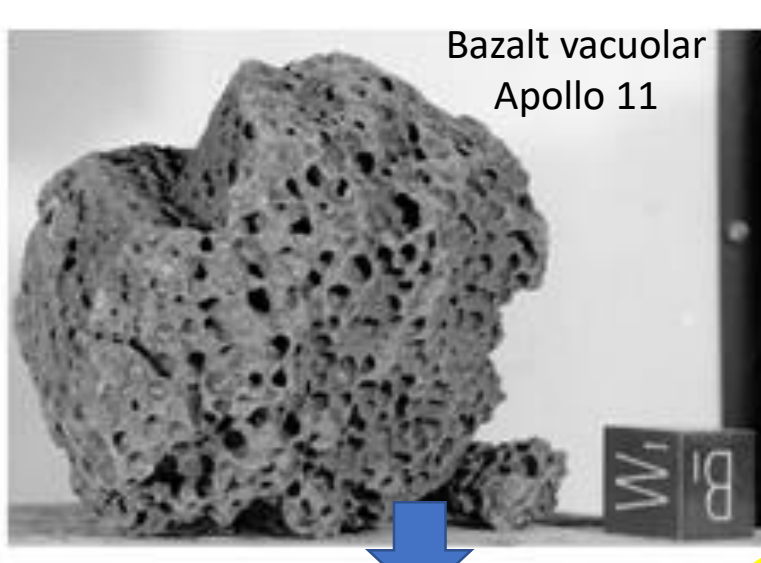
Misiunea Apollo 11 – 20 iulie 1969
(Neil Armstrong, Buzz Aldrin, Michael Collins)

Geologii au o vorbă - pietrele țin minte (Neil Armstrong, 1969)

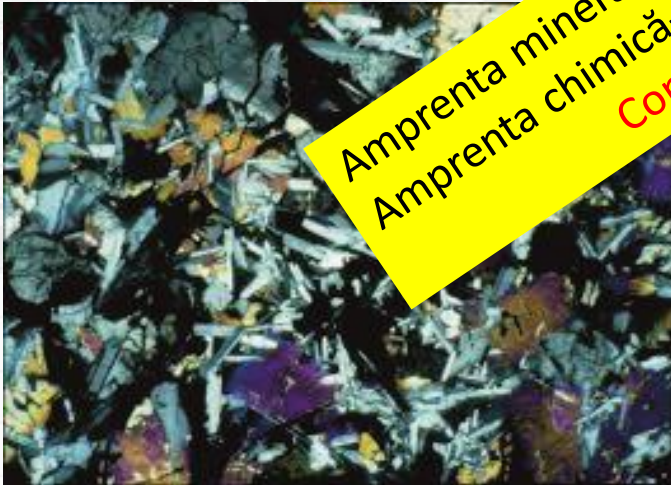
Probă lunară

Bazalt vacuolar
Apollo 11

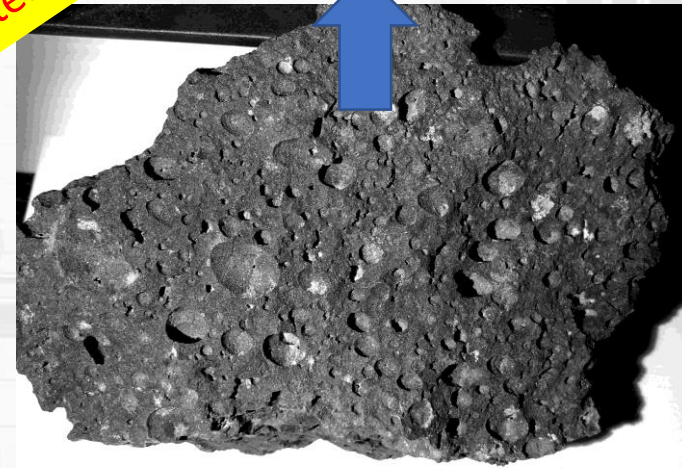
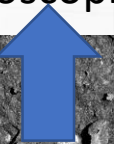
Imagine microscopică, NII

Amprenta mineralogică: labrador, piroxeni, olivină, rutil
Amprenta chimică-geochimică: Na-Ca-Si, Al, Mg, Fe, Ti
Concluzia: unitatea de origine

Imagine microscopică, NII

Probă terestră

Bazalt vacuolar
Colecția NA

NASA

Pietrele care ne-au unit Pietrele care ne-au dezbinat

Drumul pietrelor

- ❖ Începuturile
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ *Valori în Academia Română*

*Trecutul nu poate pieri,
căci viitorul se va naște din el.*
(Anatole France)

Pietrele care ne-au unit

Obiecte (artefacte) din silex (SiO₂)

Mesolitic - Epoca pietrei

12 000 – 6 000 î.Hr.

Keraunia sau

Ceraunia

(*Liber Lapidum* –
Marbodus, 1100)

Silexurile sunt pietrele care ne-au unit
Primele semne ale globalizării

Calcolitic – Epoca bronzului (Cu+Sn)

6 000 1 500 î.Hr.

Cupru nativ

Clopot din bronz

Metalele au devenit pietrele care ne-au dezbinat

Febra aurului

(*Auri sacra fames*)

Romanii au știut ce înseamnă...

Minerul de aur

De la Roșia Montană
(*Alburnus Maior*)

Metalele au devenit pietrele care ne-au dezbinat

Detaliu din
Columna lui Traian

Tezaurul dacic

...la Roșia Montană (250-400 d.Hr)
aur nativ și kosoni daci

Kosoni daci

500 t Au

...la Roma

Pentru noi, vechii daci au suportat consecințele:

...au apărut primele conflicte...

Pietre pentru eternitate

Cultura pietrei în istoria omenirii

Drumul pietrelor

- ❖ Începuturile
- ❖ Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat
- ❖ **Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii**
- ❖ Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice
- ❖ Pietrele și oamenii din spatele lor
- ❖ Pietrele de la Universitate
- ❖ Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)
- ❖ Valori în Academia Română

Nuraghe, Sardinia

Piramide, Giza, Egipt

Chichen-Itza, Mexic

Pietrele sunt arhiva ce conține istoria planetei.

(D. Boia-2018)

Pietrele în istoria omenirii

– Argumente pentru puterea minții –

Desene și picturi rupestre preistorice
având ca suport suprafețe din calcar și gresie conservate în peșteri

Peștera Coliboaia,
Bihor-Mții Apuseni
Datață 30.000 ani în 2010

Cueva de las Manos,
Patagonia
13 000 – 9 000 ani

Europa:

- Lescaux – 17000
- Chauvet-30000 - Fr
- Altamira-30000 - Sp

Africa:

- Tasilli,12000
- Acacus-14000

America de Sud:

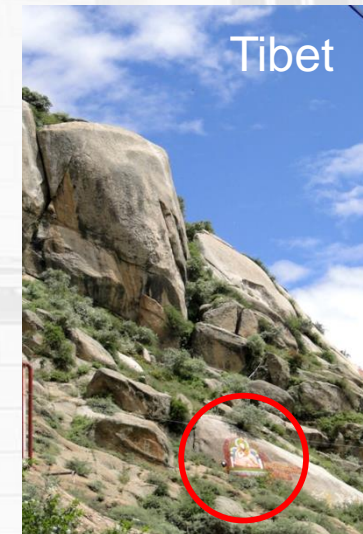
- Serra da Capivara-
25000

Asia-India:

- Bhimbetka-12000

Tadrart Acacus, Libia (Ghat)
14 000 ani

Tibet

Inscripții subaeriene
pe granite

Codex Runicus

Viking Runes,
Islanda

Parkend, Anglia

Vaksala Runestone ,
Suedia

Rok Runestone,
Uppsala, Suedia

Constatările unui geolog:

Locuri și vârste diferite și

America de Sud - Peru

similitudini de simboluri la scări diferite

Petroglifele de la Ica

Javier Cabrera, 1970

10 000 Petroglife –
blocuri (andezite, bazalte,
calcare) rulate cu incizii variate
Vârsta: **C¹⁴, preistorie** ??

Maimuță incizată

Aceeași figură de maimuță,
în deșertul Nazca
(650-400 î.Hr.)

Cuzco

Zid incaș din pietre la **Machu Picchu – Cuzco** –
o altă performanță tehnică
1450-1572

Salt în timp = 1000 ani

Subiect de SF??

Discurs de recepție – 25 sept 2019

Egipt – Explorare la fața locului

1. Giza. Piramidele și Sfinxul

Calcar cu numuliți din carierele de la Giza (detaliu)

Plăci de granit de la Aswan

Sfinxul și piramida lui Chephren

2. Cataractele

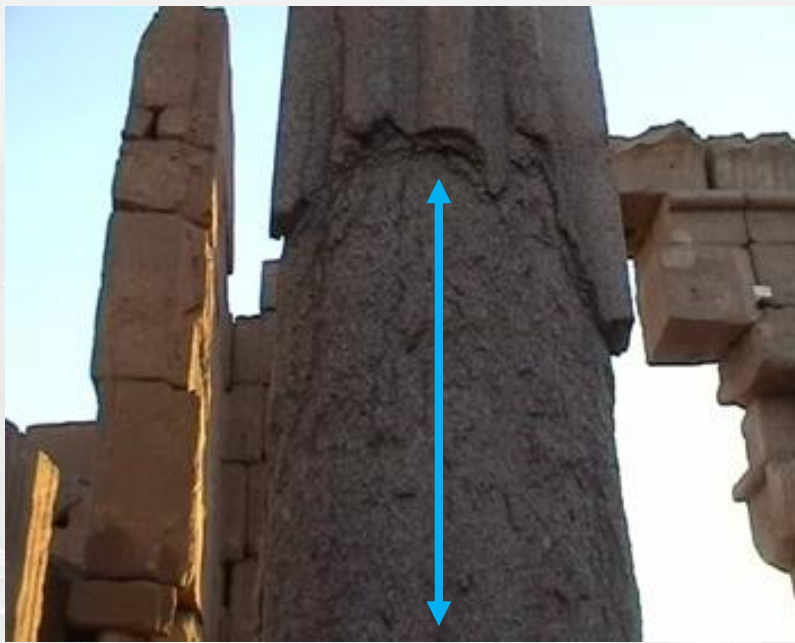
din Valea Nilului – Memoria granitelor

Urmele oscilațiilor de nivel pe suprafața rocilor – procese și efecte

3. Templele de la Karnak și Edfu

Coloană de granit de la Karnak,
(1500 î.Hr.)

Templul lui Horus (330 î.Hr.) de la
Edfu din calcarul de la Tura

Coloanele de calcar ale
templului Amun de la Karnak

Intr-un templu vecin am văzut
ruine inundate și colmatate cu aluviuni (*debrite*)

Înainte de **1800**

Luxor – Cele două obeliscuri
de la intrarea în **Templul lui Amun**

După Campania lui Napoleon Bonaparte în Egipt
(**1798 - 1802**)

Paris – Obeliscul din Place de la Concorde
(**25 oct 1836**)

14bis

4. Valea Regilor. Schimbări climatice

H. Carter, 1922

Mormântul lui Tutankhamon
- 1325 î.Hr.

India. Grotele (Caves) de la Ellora și Ajanta

Platoul Deccan,
Bazalte cu grosimi de zeci de metri
...Săpate cu **dalta** în stâncă...

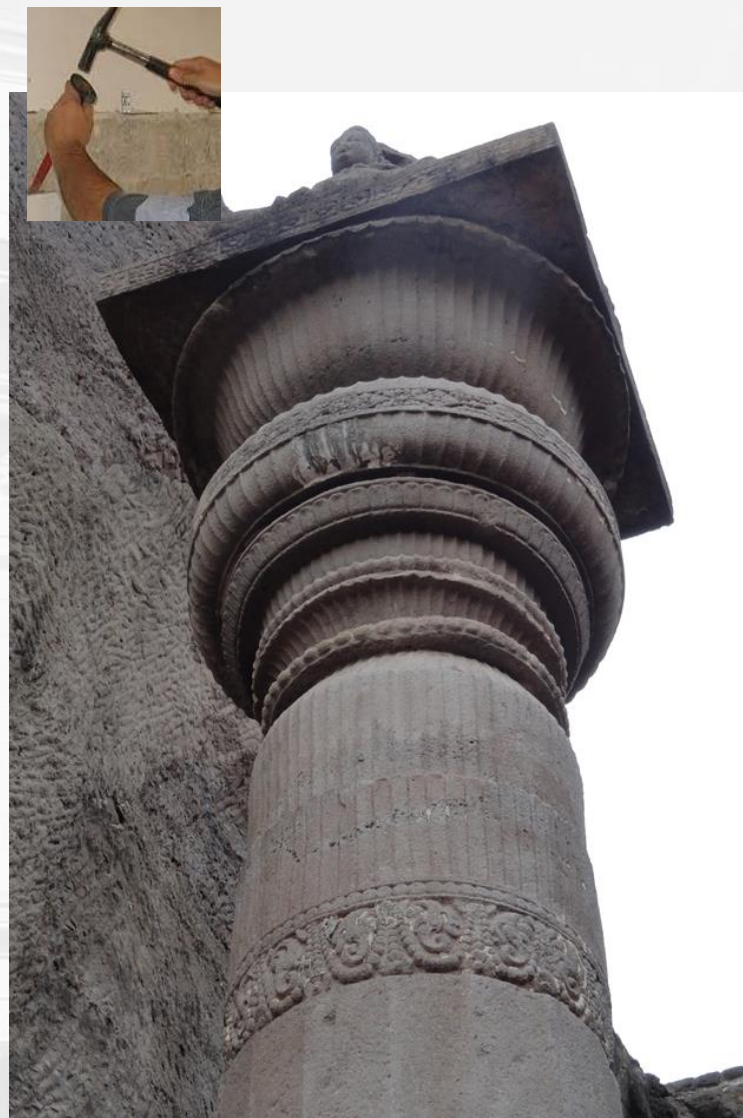

(Templul Kailasa)

Ellora, 630-700 d.Hr

Ajanta, 230 î.Hr – 460 d.Hr

Capele
Coloane
Turnuri
Animale
Locuri de rugăciune

budiste,
hinduse și
jainiste

...prin talent, credință, răbdare și perseverență...au fost excavați 1 mil m³, 200 000 t

Au rezultat spații excavate în bazalte, săpate cu dalta, cm cu cm...

zeci de metri

https://en.wikipedia.org/wiki/Kailasa_temple,_Ellora

Anglia și Țara Galilor. Complexul de pietre de la Stonehenge (cca 3 000 î.Hr.)

Dolerite (bluestones)

Câmpia Salisbury

Primele mențiuni:

1130 – Henry de Huntingdon

SE de Londra

De unde au provenit?

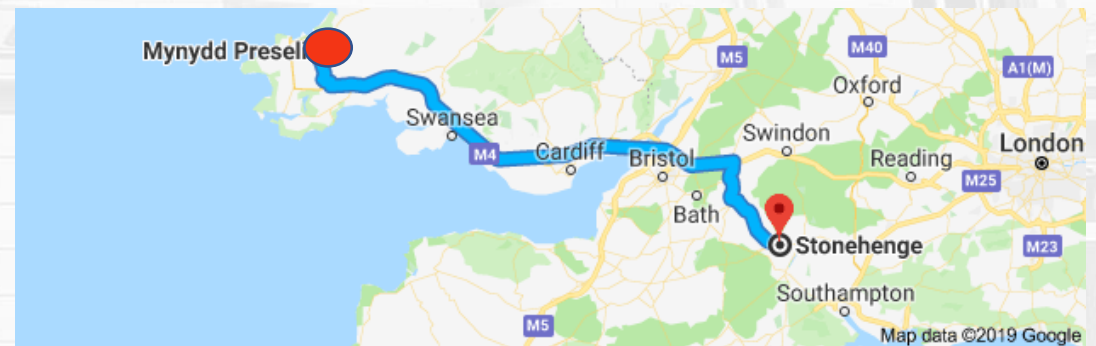

Vara anului 2015!

Myke Parker

Preseli Hills (Wales),
220 km vest de Stonehenge

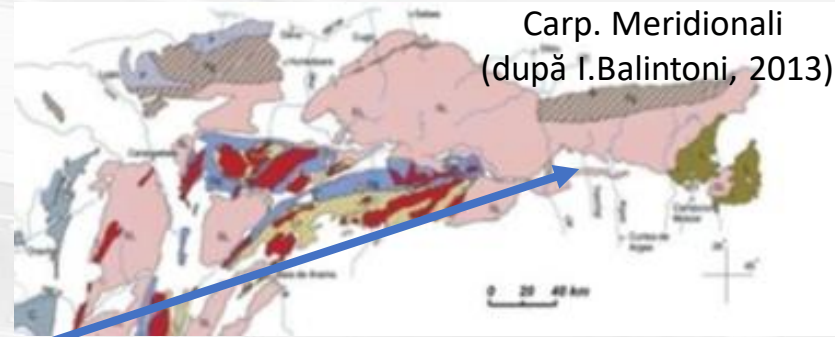

România. Piatra de mormânt de la Titești (Vâlcea)

<https://ionitescuostica.files.wordpress.com>

Carp. Meridionali
(după I.Balintoni, 2013)

Fragment din Harta geologică a Carpaților Meridionali cu localizarea comunei Titești (IGR)

Țara Loviștei

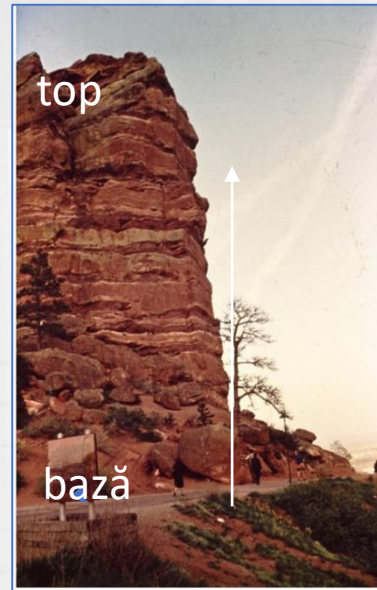
Pe un șist cristalin, Crucea eroului de la Posada (1301) – Tihomir, tatăl lui Basarab I

Drumul pietrelor

- ❖ Începuturile
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ ***Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice***
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ *Valori în Academia Română*

Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice

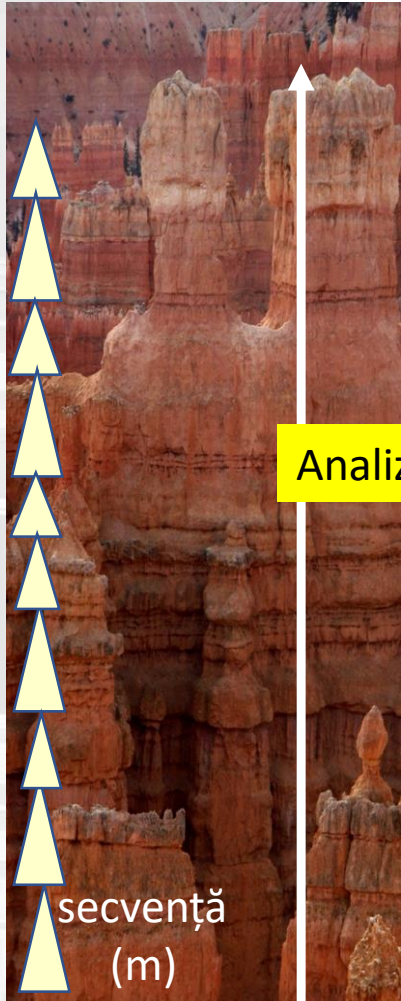
*Știința e formată numai din afirmații și negații, dar trăirea unei științe e formată din întrebări și răspunsuri, din bănuieli și îndoieli.
(Grigore Moisil)*

Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice

Milankovitch cycles, 1920; Hays, 1976...

Ciclostratigrafie
Schimbări climatice

Analize strat cu strat

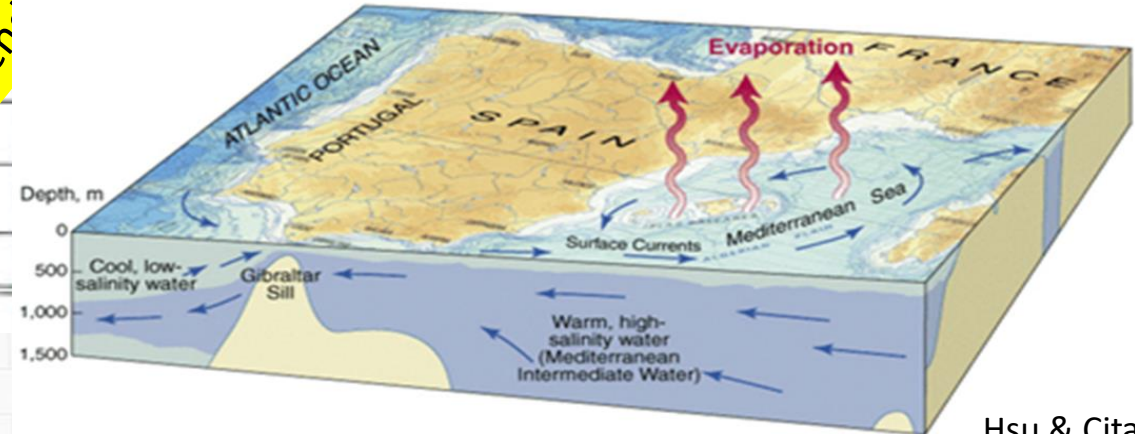
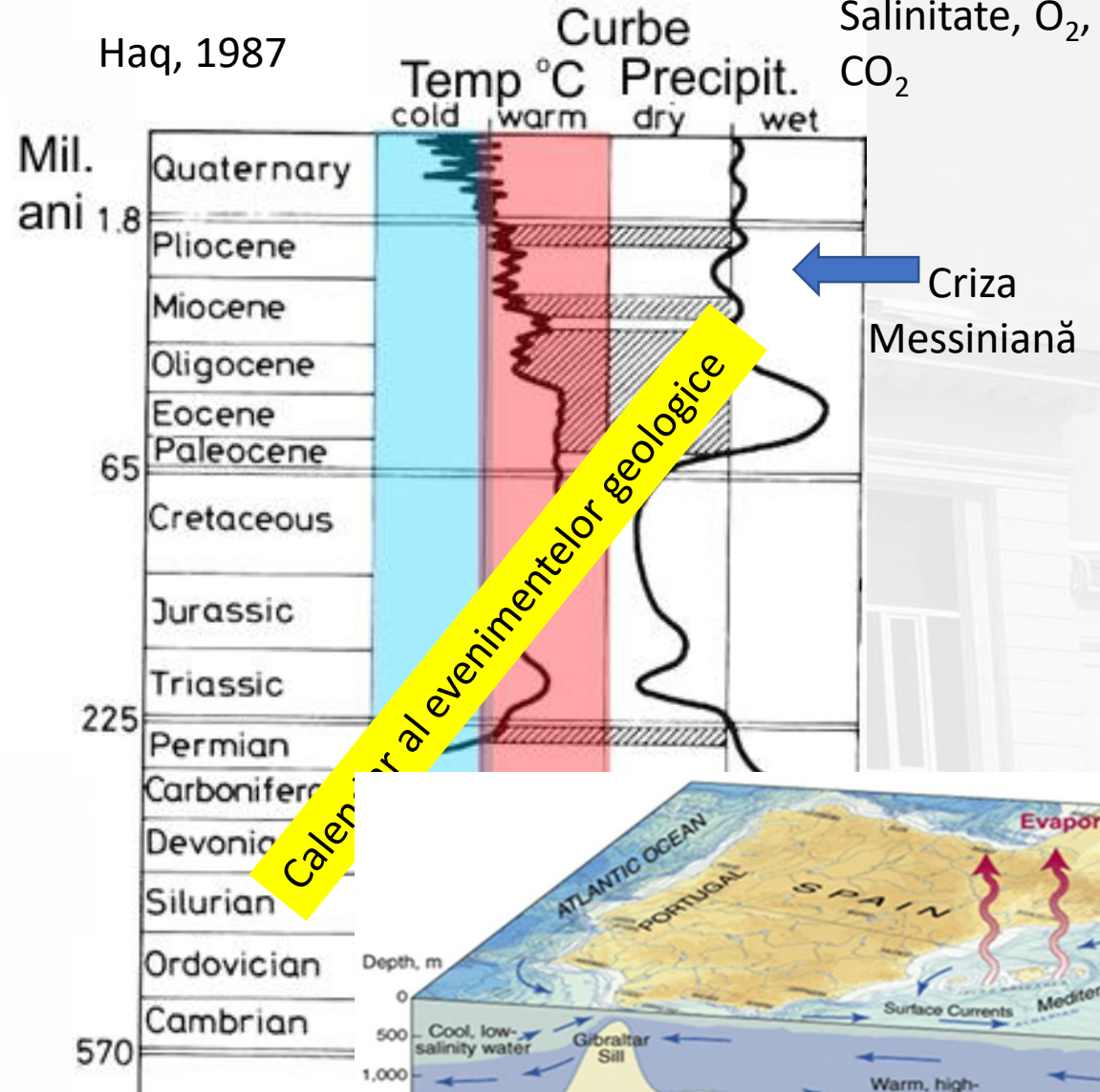

secvență
(m)

lamine
(mm)

Secvențe repetitive temporale
de la sute de mii la zeci de mii sau mii de ani

Haq, 1987

Discurs de recepție – 25 sept 2019

Hsu & Cita, 1

Alte cauze generatoare de schimbări...

Hazarde planetare – ploile de meteoriți. Marea extincție, K/Pg (Cretacic/Paleogen), 65 mil. ani

Exemplu: Asteroidul Chicxulub,
14 km diametru, Mexic, Pen. Yucatan

Antonio Camargo, 1970, 2016

Efecte:

Cratere

Extincție: dinozauri, mamifere, păsări, insecte, moluște, amoniți;

Anomalii: Ir și C

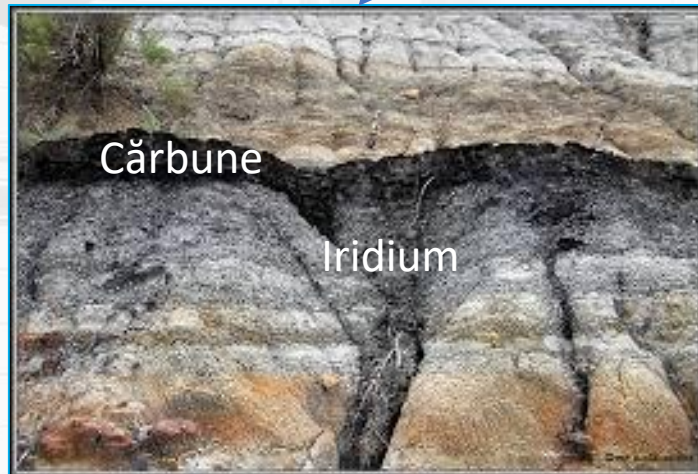
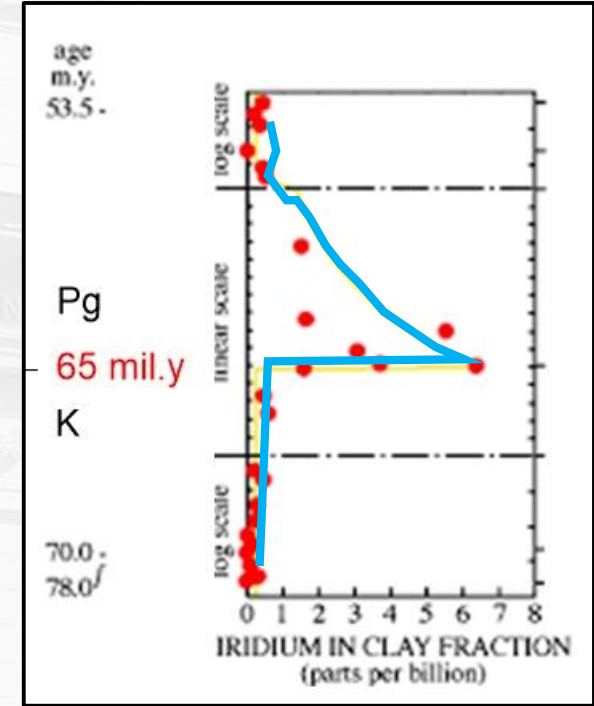

Hazarde planetare - marea extincție de acum 65 mil. ani

Anomalia de la Gubbio - Italia

↑
Timp geologic

Incendiu – anomalie C

Impact meteorit – anomalie Ir

Drumul pietrelor

- ❖ *Începuturile*
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ ***Pietrele și oamenii din spatele lor***
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ *Valori în Academia Română*

Pietrele și oamenii din spatele lor

– Treptele devenirii –

*Dacă găsești un drum fără obstacole,
probabil că drumul acela nu duce nicăieri.*

(J.F.Kennedy)

Culmea Greci,
Mții Măcinului,
Dobrogea de Nord

Gh. Murgoci

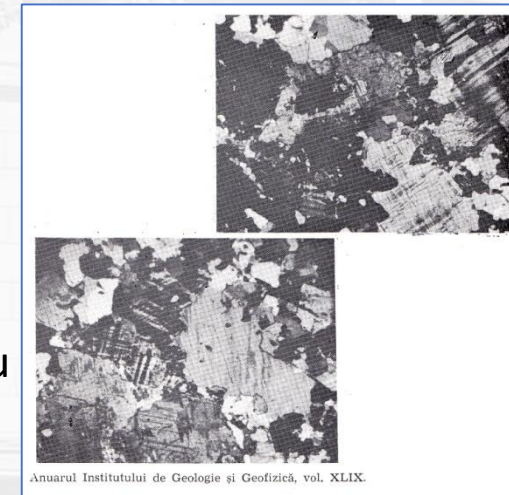
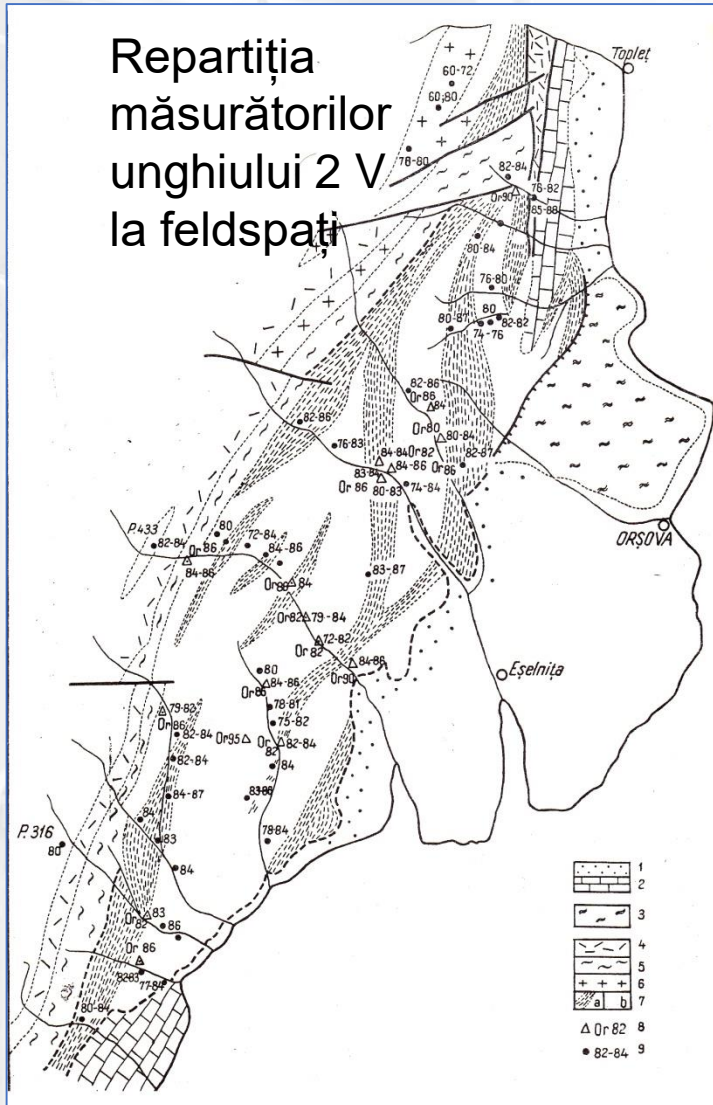
Culmea Pricopan, Mții Măcinului
Dobrogea de Nord

Studiul complexelor endogene

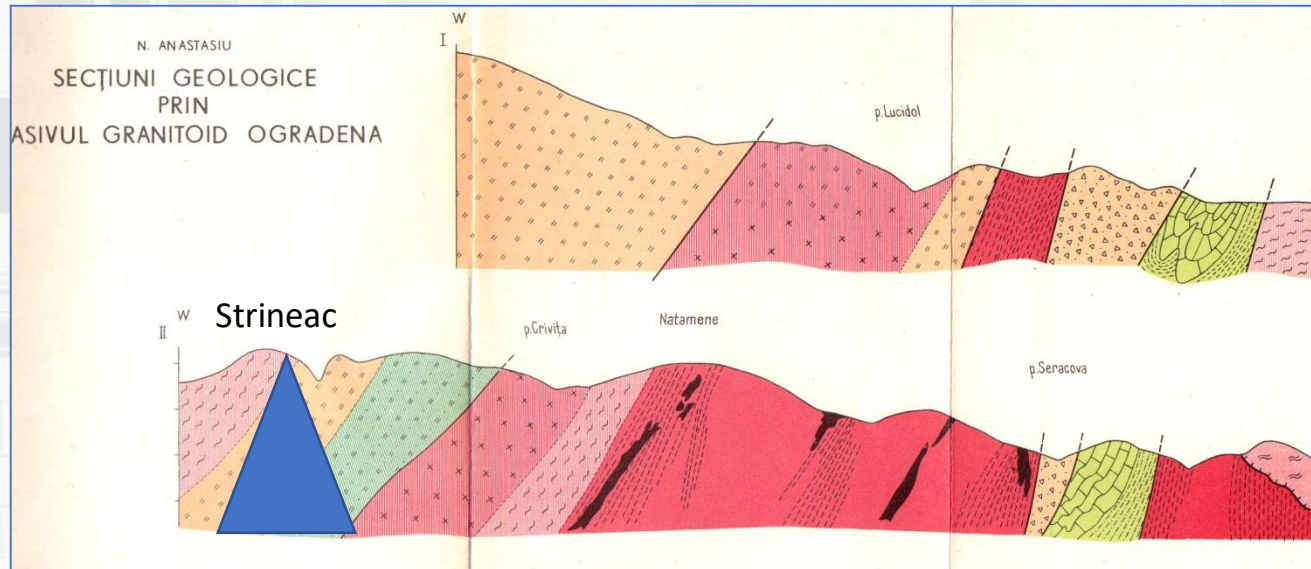
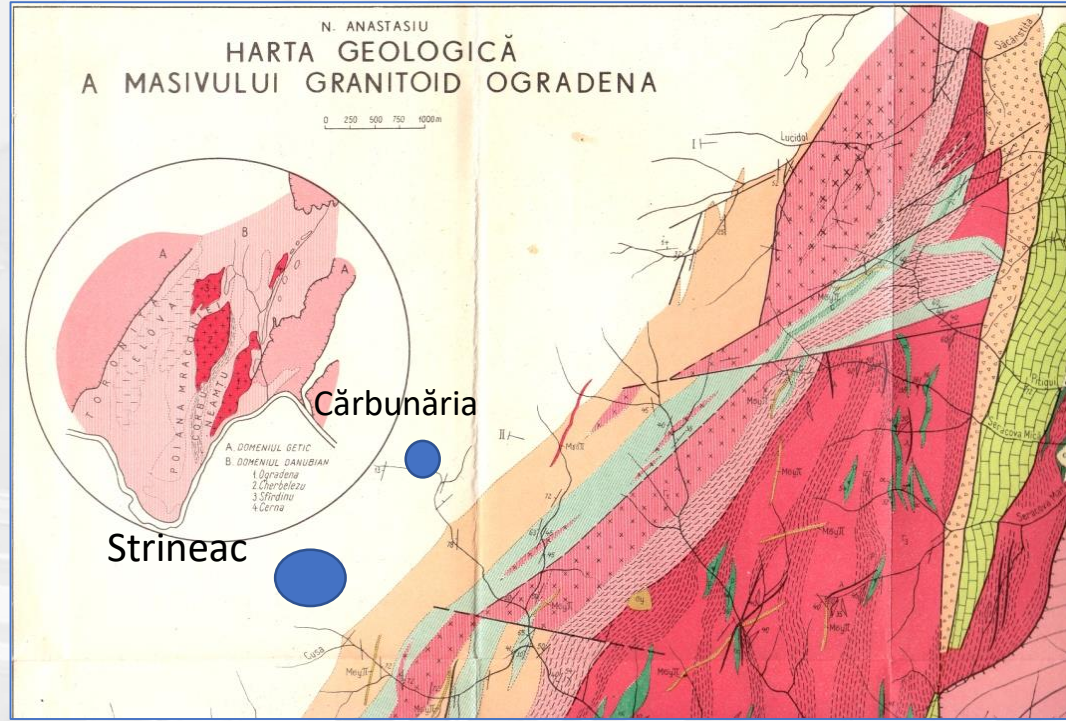
Masivul granitoid Ogradena Carpații Meridionali, Domeniul Danubian

triclinicitate

geotermometru

Imagini microscopice cu microclin,
 cuarț și oligoclaz

Studiul complexelor endogene

Masivul alcalin de la Ditrău – 15 km în diametru

Herbich, 1859

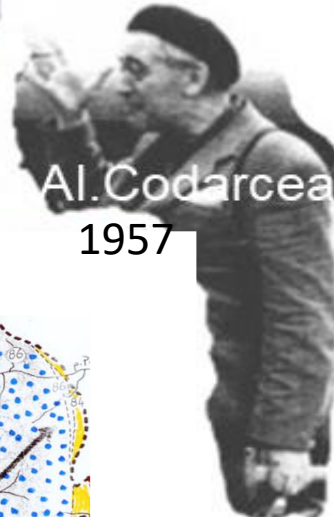
D. Giusca
1980

Streckeisen

1931-1935

Al. Codarcea

1957

V. Ianovici

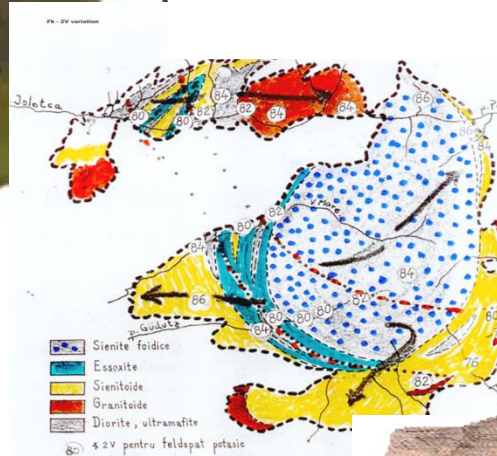

1931

D. Giuscă și
N. Anastasiu

1980

N. Anastasiu și Em. Constantine
1974-1984

Studiul complexelor exogene

Pentru rolul pe care l-au avut în formarea mea ca profesor și cercetător, le sunt recunoscător:

Acad. Dan Rădulescu

Acad. Em. Saulea

Prof. Nicolae Grigoraș

Cursul de Petrografie sedimentară
Conceptul de Provincie petrologică sedimentară

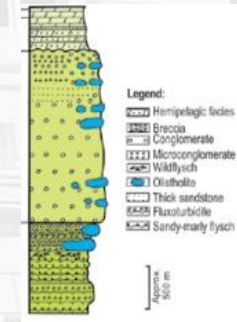
Prof. Gr. Răileanu

Acad. Alex. Codarcea

Acad. Gh. Murgeanu

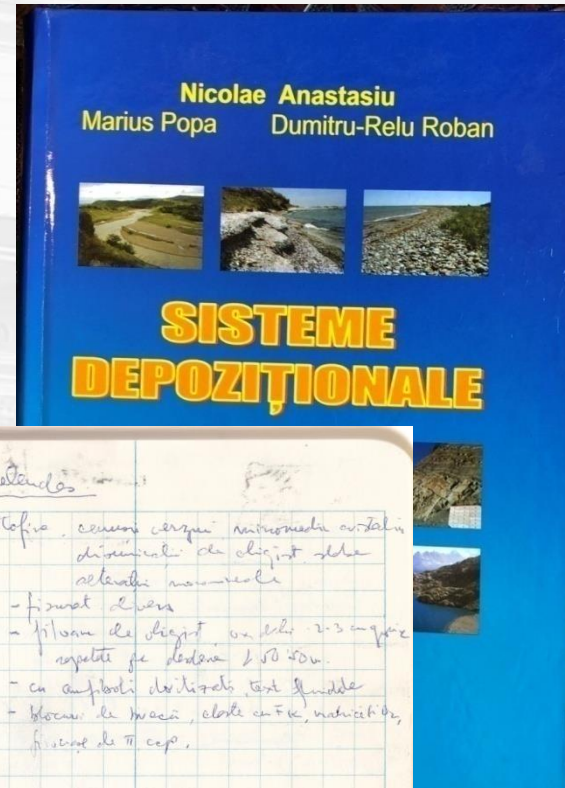
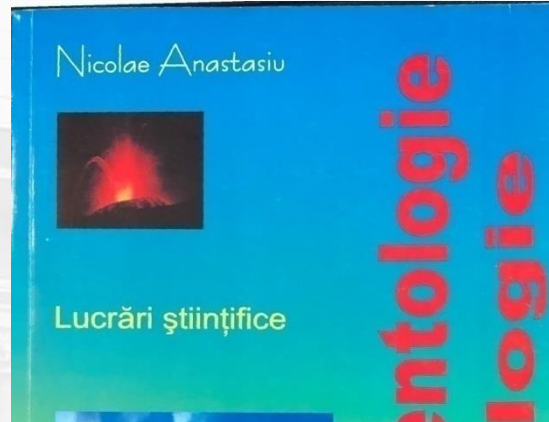
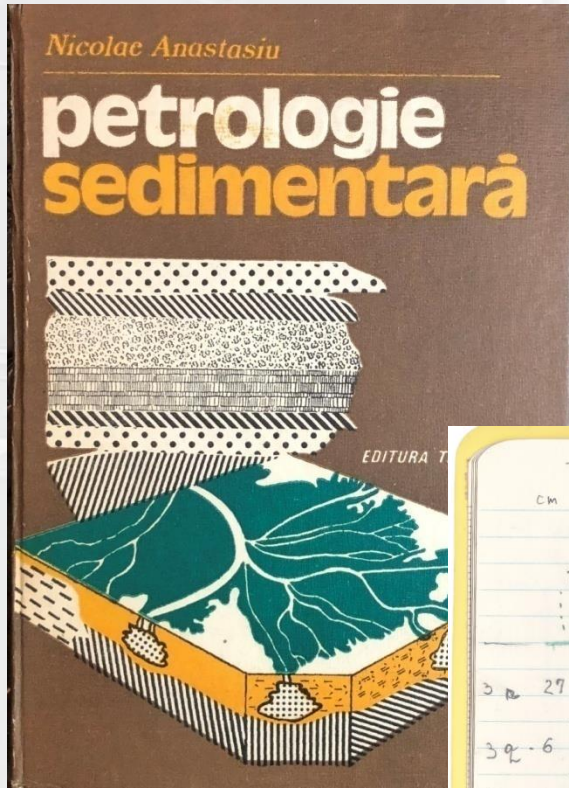

Discurs de recepție – 25 sept 2019

Studiul complexelor exogene

Carnet de teren, original, 1999

Banca de date primare a geologului

Valea Mălucioș

① a. Sclerozita, cenusii cărpați micromedia corticală, diseminată de oligist și de celelalte minerale.

- fisurat, lăsa
- filon de oligist, cu lăsa 2-3 cm pe suprafața de deșeu 1-50 cm.

② b.

- cu amfiboli de tipul talc, talc fluid
- blocuri de brucă, clorite ca. 10, indicând, fisură de 10 cm.

③ b.

ite. mareș de o brucă de
→ fete micromedia a oligist, 10-15 cm.
roșu

Luce surse - apă cu țesut vegetală sporadică
Indicată pillow 92' interst.
Flora de colț

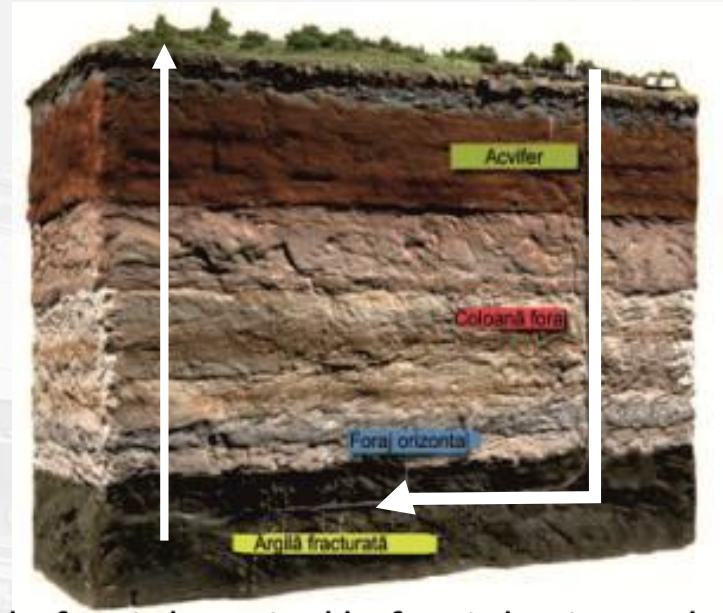
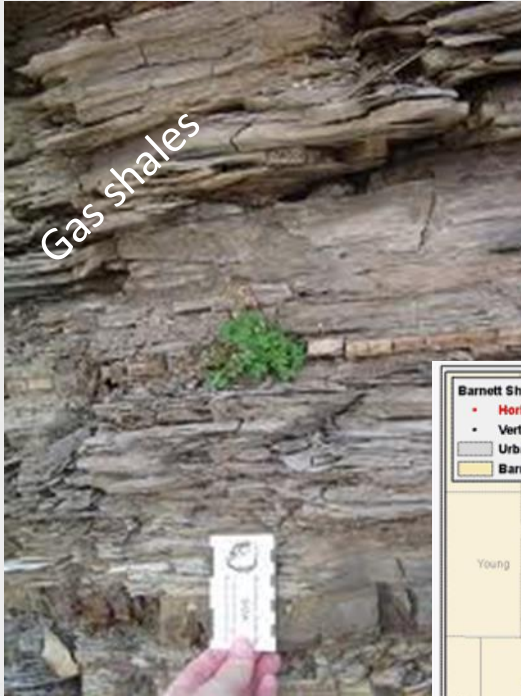
3p	29	1578	A p. s. verzăuț	granzămbulic "gray flow"
3p	6	1577 1576	S-A. ve	
3p	4	1575	Sq. ve	negru, roșu - graywash viduț
3n	2	1574	L. so	lut. negru, cenusii: slab granule
3n	2,8	1573	L. so	
3m	3-4	1572	L. l. pd	lut. roșu, d. micromedia lit. negru
3l	2,5	1571	L. f	mar. lut. verzăuț cărpați
3k	6c	1570		
3R		1569	L. s. p.	cal. deșeu slung asfalt
3f			cti	
2b			Ab. hb	
1a			Ab	

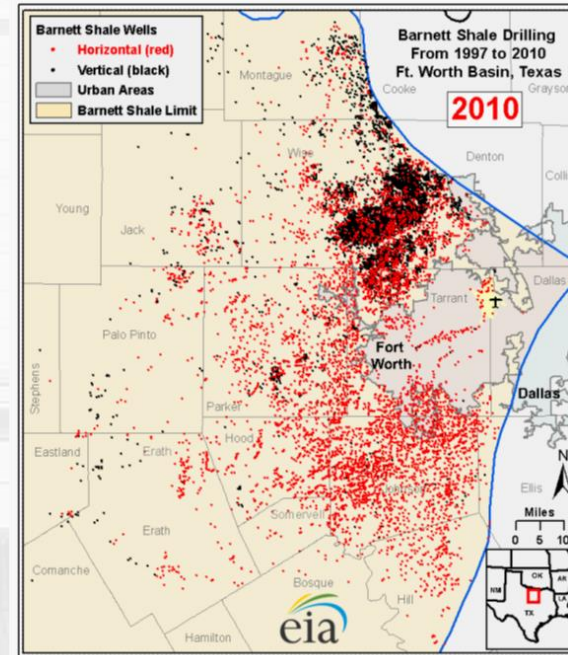
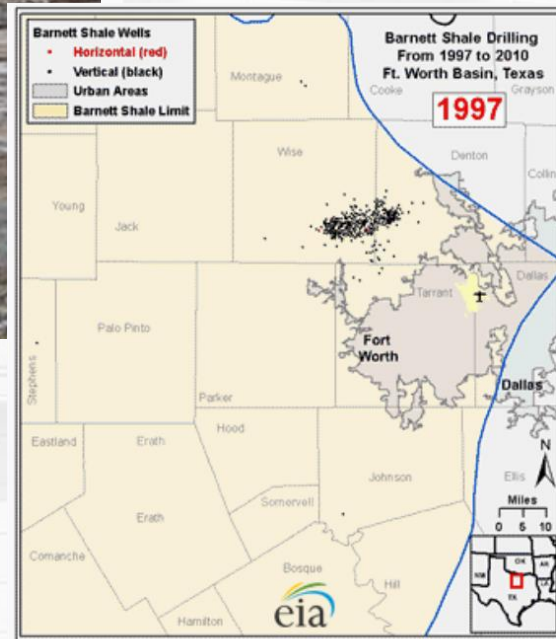
Studiul complexelor exogene

Gazele de șist – o posibilă alternativă

Barnett, Texas, SUA

De la forajul vertical la forajul orizontal

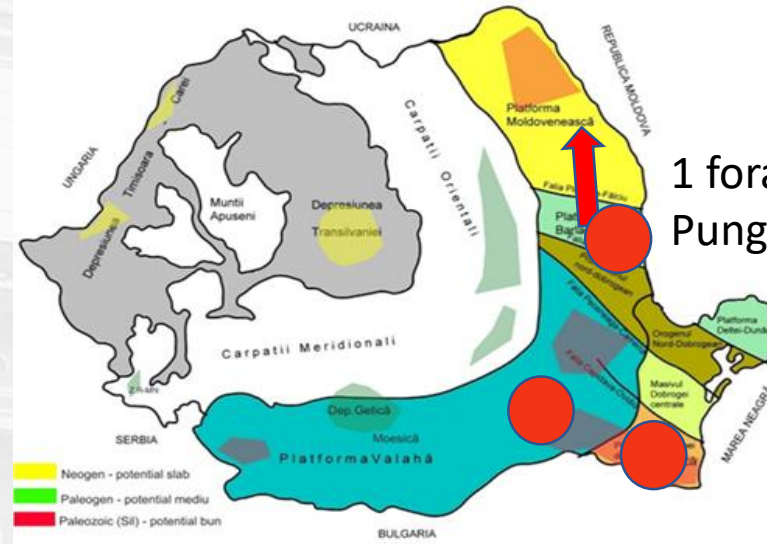
Sursa: prof.Crânganu

Gazele de șist în România – primele semnale -2012...

TOC = 2-4%
Ro = 1-1,5%
Kerogen = II-III

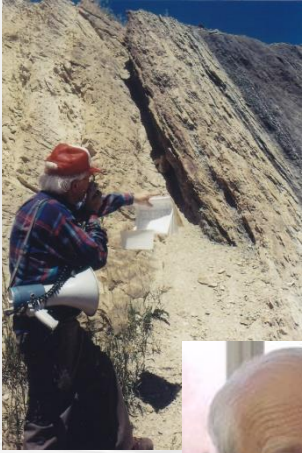
1 foraj
Pungești

Rezultate comunicate în această aulă în 2013,
(moderator acad. Cristian Hera)

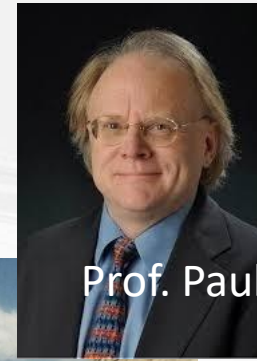

Legături interuniversitare Profesori emeriți – exemple de urmat

Prof. Bob Weimer
- Colorado USA

Denver, Colorado, USA, 1994

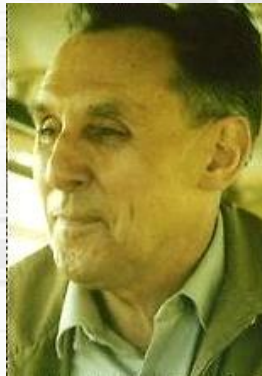

Prof. Paul Weimer

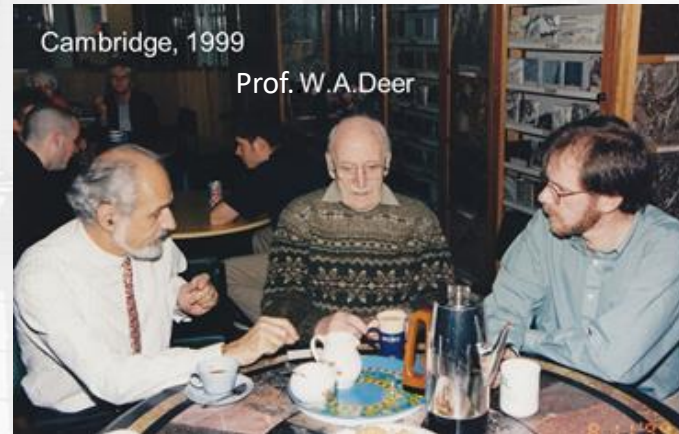
Prof. Nick Lemon,
Adelaide-Australia

Prof. G. Ferraris - Torino

Prof. J. Zemmann - Viena

Drumul pietrelor

- ❖ Începuturile
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ ***Pietrele de la Universitate***
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ *Valori în Academia Română*

Pietrele de la Universitate

Profesori-doctoranzi-masteranzi-studenți

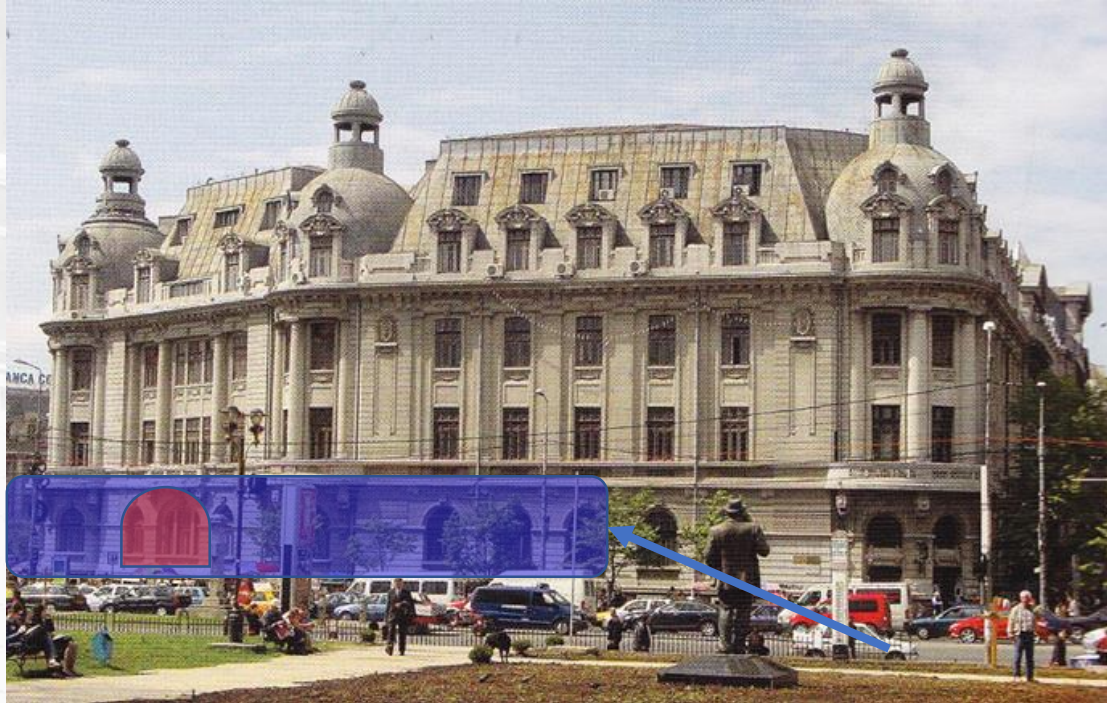

Rafael Sanzio

Platon și Aristotel

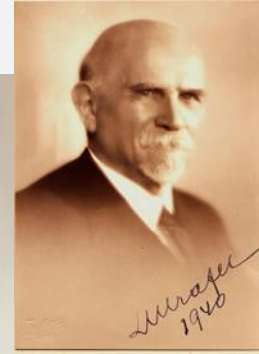
Educația este un ornament în prosperitate și un refugiu în vremuri vitrege.
(Aristotel)

**CATEDRA DE
MINERALOGIE**
FONDATA IN 1894
IN ACTUALUL
AMPLASAMENT DIN 1927

Colecția Ludovic Mrazec

Colecția Dan Giușcă

Secțiuni subțiri pentru studiul microscopic
210 cartoane cu 30 de secțiuni fiecare

Colecția Prof. Emil Constantinescu

Gh. M. Murgoci

Chihlimbar - Colți - Buzău

Acad. Nicolae Petruțian

Au-Cavnic

Colecția Acad. Dan Rădulescu

Dialogul dintre generații – mereu necesar

Cu studenți și doctoranzi

Titluri de doctor (18) în Geologie

Vlad (Czobuka) Daniela
Frunzescu Dumitru
Szobotka Ștefan Andrei
Panaiotu Emilia Cristina
Popa Marius
Nicolae Eugenia
Guzman Lopez Carlos
Horoï Viorel
Răileanu Adriana
Vârbăan Bogdan Lucian
Susănu Georgeta
Robăn Relu-Dumitru
Valentina Ceteanu
Victor Răducă
Munteanu Cristian
Man Luiza
Mariș Isabela
Nuțu Lidia

Anuar AR

Drumul pietrelor

- ❖ Începuturile
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ ***Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)***
- ❖ *Valori în Academia Română*

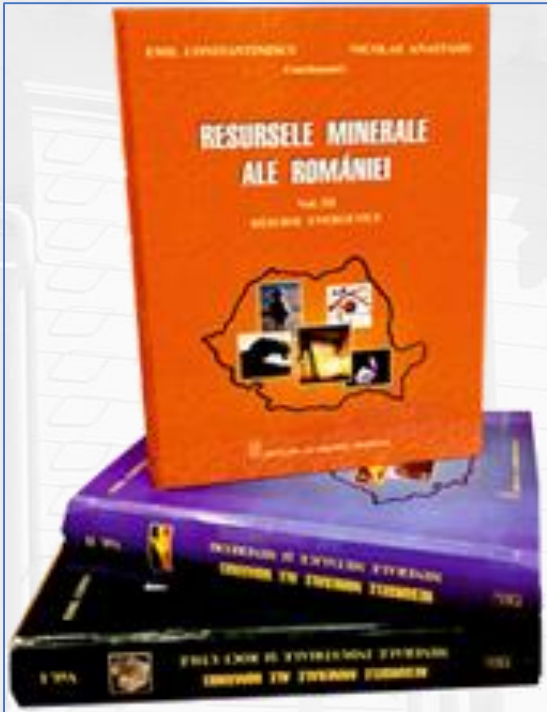
Pietrele viitorului

- Comoara de lângă noi -

Viitorul a început ieri, dar se decide azi.

(James Joyce)

Discurs de recepție – 25 sept 2019

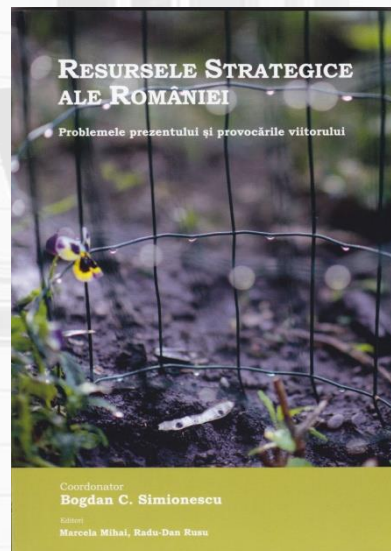

Strategia de dezvoltare a României
în următorii 20 de ani,
coord. Ionel Valentin Vlad, 2016 – 2017

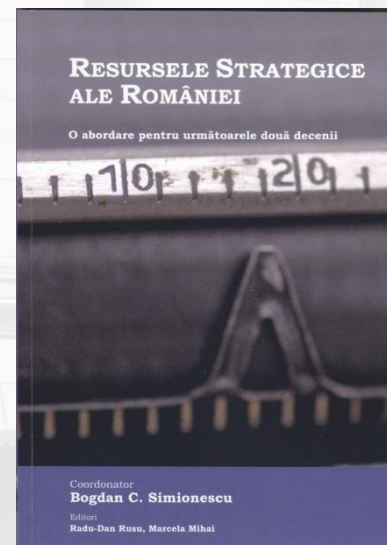

Proiectul 2, coord. Acad. Bogdan Simionescu

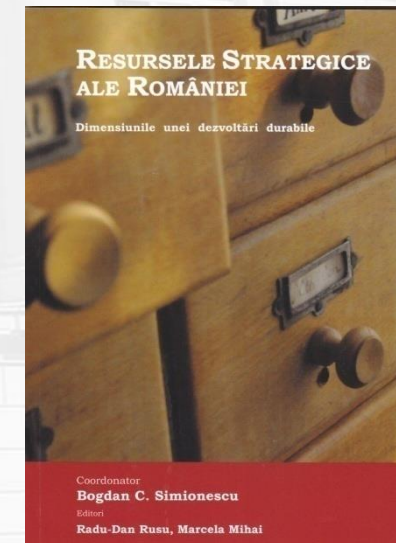
2015

2016

2017

Resurse în actualitate: mineralele critice - pietrele viitorului

Grafen – C

Brucit (Mg)

Cristal de stâncă (SiO_2)

Borax – B

Terre rare

Pegmatite litifere – Li

... și **Nanomateriale** → Materiale multifuncționale inteligente pentru aplicații de înaltă tehnologie

Valori în Academia Română

Drumul pietrelor

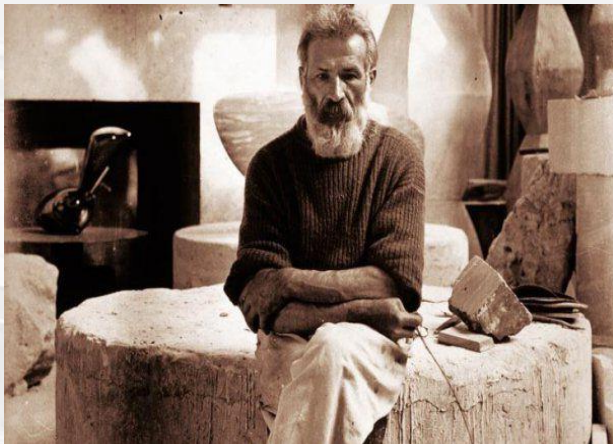
- ❖ Începuturile
- ❖ *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- ❖ *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- ❖ *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- ❖ *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- ❖ *Pietrele de la Universitate*
- ❖ *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- ❖ **Valori în Academia Română**

*Galeria Președinților Academiei Române
aflată pe scara principală spre sus.*

*Pentru viața spirituală a omului, cultura este
oglindea măritoare (Constantin Noica)*

Valori în Academia Română

Galeria Președinților Academiei Române
aflată pe scara principală spre sus.

*Pentru viața spirituală a omului, cultura este
oglindea măritoare (Constantin Noica)*

Vă mulțumesc!

pentru atenția cu care m-ați urmat
pe drumul pietrelor și ați explorat
memoria lor!

Memoria pietrelor

Acad. Nicolae Anastasiu

Discurs de recepție

miercuri, **25 septembrie** 2019, la ora 11:00
în Aula Magna

Programul manifestării

Cuvânt de deschidere - Acad. **Nicolae Panin**,
președintele Secției de Științe Geonomice

Acad. **Nicolae Anastasiu** - Discurs de recepție:
Memoria pietrelor

- *Începuturile*
- *Pietrele care ne-au unit, pietrele care ne-au dezbinat*
- *Pietre pentru eternitate. Cultura pietrei în istoria omenirii*
- *Pietrele, trecerea timpului și schimbările climatice*
- *Pietrele și oamenii din spatele lor*
- *Pietrele de la Universitate*
- *Pietrele viitorului (Comoara de lângă noi)*
- *Valori în Academia Română*

Acad. **Dan Rădulescu** - Răspuns la Discursul de recepție